

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519203567
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1519203567.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, právne zastúpeného: L.I.B. legal s.r.o., IČO: 47 237 546, advokátska kancelária so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti žalovanému: H.. W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/XX, O., právne zastúpeného: JELENČÍK A PARTNERI advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 245 042, so sídlom Tatranská 49, Bratislava, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 1. októbra 2020 č.k. 60C 1/2019-99 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **potvrdzuje**.

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Vychádzal zo skutkového vymedzenia žaloby žalobcom, domáhajúcim sa určenia, že zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená dňa 09.11.2017 medzi žalovaným ako postupcom a spoločnosťou enhance, s.r.o., so sídlom Poľnohospodárska 34, Bratislava, IČO: 47 166 151 ako postupníkom je voči žalobcovi právne neúčinná, tým, že v konaní pred Okresným súdom Bratislava I sp.zn. 17C/181/2015 vystupoval pôvodne ako žalobca H.. W. X. (v spore žalovaný), ktorý si voči žalovanému spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (v tomto spore žalobca) uplatnil nárok na náhradu škody pôvodne vo výške 89 172 eur, neskôr vzal žalobu v časti o zaplatenie 80 000 eur späť, Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 17C/181/2015-147 zo dňa 31.10.2017 v celom rozsahu zamietol žalobu žalobcu H.. X. a žalovanému spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podľa jeho názoru mu vyhlásením tohto rozsudku dňa 31.10.2017 vznikol nárok na náhradu trov konania voči H.. X. (v tomto konaní žalovanému), ktorý bol v danom čase priznaný súdom, avšak neprávoplatne, pričom o jeho výške mal rozhodnúť súd po právoplatnom skončení konania. Dňa 09.11.2017, t.j. len 9 dní po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Bratislava I, žalovaný zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil pohľadávku voči žalobcovi, ktorú si uplatňoval v konaní, na obchodnú spoločnosť enhance, s.r.o. Krajský súd v Bratislave v rámci odvolacieho konania pripustil vstup spoločnosti enhance, s.r.o. do konania namiesto doterajšieho žalobcu H.. X. uznesením č.k. 9Co 100/2018-221 zo dňa 02.07.2018. Krajský súd v Bratislave napokon rozsudkom č.k. 9Co 100/2018-235 zo dňa 18.04.2019 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a súčasne žalovanému - spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. priznal voči žalobcovi - už spoločnosti enhance, s.r.o. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V súčasnej

dobe tak má žalobca pohľadávku voči spoločnosti enhance, s.r.o. titulom náhrady trov konania, ktorá je právoplatne priznaná a o výške ktorej rozhodne Okresný súd Bratislava I samostatným uznesením. Zároveň uviedol, že má podozrenie, že vymožiteľnosť jeho pohľadávky titulom náhrady trov konania voči spoločnosti enhance, s.r.o. bude ohrozená, nakoľko podľa verejne dostupných zdrojov (www.finstat.sk, www.or.sr.sk) táto spoločnosť nemá žiaden majetok a je neaktívna - poslednú účtovnú závierku do Zbierky listín podala v roku 2015, v roku 2015 znížila zisk o 88 %, pričom po roku 2015 nie sú známe žiadne účtovné údaje tejto spoločnosti. V zmysle výpisu z Obchodného registra došlo dňa 13.11.2017, t.j. len 4 dni po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky, k prevodu obchodného podielu jediného spoločníka spoločnosti enhance, s.r.o.- V. S. na U. X., bytom Q. K. B. Č.. XX, ktorý sa stal aj jediným konateľom tejto spoločnosti. Vyslovil, že má podozrenie, že žalovaný s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa postúpil svoju pohľadávku na spoločnosť enhance, s.r.o., pričom tak urobil už v čase, keď mal vedomosť o rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 31.10.2017 a o vzniku nároku žalobcu na náhradu trov konania (vtedy ešte neprávoplatne priznaného nároku) voči žalovanému a urobil tak s úmyslom ukrátiť svojho budúceho veriteľa (žalobcu) spôsobom, že postúpi všetky práva a povinnosti (vrátane budúceho nároku žalobcu na náhradu trov konania) na nemajetnú spoločnosť enhance, s.r.o. Podľa jeho názoru je nepochybné, že právnym úkonom - zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 sa do budúcnosti ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu ako veriteľa voči spoločnosti enhance, s.r.o. Poukázal na § 42a ods.1, 2 a 5 OZ, ako aj § 42b ods. 1, 2 a 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorú dlžník (enhance, s.r.o.) uzatvoril v prospech žalovaného, zbavil dlžník žalovaného svojich záväzkov voči žalobcovi - nárok na náhradu trov konania priznaný OS BA I v konaní sp.zn. 17C/181/2015 ešte pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky a súčasne tým prevzal na seba dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti. Pokiaľ ide o vymáhateľnú pohľadávku, poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo 102/1999 zo dňa 23.12.1999, v zmysle ktorého vymáhateľnú pohľadávku nie je možné interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporovaciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím (exekučným titulom), ale tak, že vymáhateľnú pohľadávku možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. V tomto prípade je toho času pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi titulom náhrady trov konania právoplatne priznaná rozsudkom OS BA I zo dňa 31.10.2017 v spojení s rozsudkom KS v BA zo dňa 18.04.2019, avšak o jej výške bude ešte rozhodnuté samostatným uznesením. Konštatoval, že podľa ustálenej súdnej praxe postačuje, ak v čase vynesenia rozsudku je pohľadávka vymáhateľná. Pokiaľ ide o povahu právneho úkonu, zmluva o postúpení pohľadávky je nepochybné takým úkonom, v dôsledku ktorého môže dôjsť k ukráteniu pohľadávky veriteľa a k zhoršeniu jeho vyhládok na uspokojenie jeho pohľadávky. Pokiaľ ide o úmysel ukrátiť veriteľa, ten je podľa jeho názoru vzhľadom na popis skutkového stavu nepochybný, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky bola uzatvorená len pár dní po vynesení rozsudku OS BA I dňa 31.10.2017, ktorým bola žaloba podaná H.. X. (žalovaný) v celom rozsahu zamietnutá a spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. (žalobca) bola priznaná náhrada trov konania. Prospech z odporovaného právneho úkonu mal podľa neho preukázateľne žalovaný, ktorý sa uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky zbavil svojej povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania. Navrhol vykonať dokazovanie pripojením si spisu OS BA I sp. zn. 17C/181/2015, výsluchom žalovaného, V. S. ako bývalého konateľa spoločnosti enhance, s.r.o. a U. X. ako súčasného konateľa tejto spoločnosti, a vyžiadanim si od žalovaného kompletne znenie zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017.

3. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 10.09.2019 namietal, že v danom prípade nie sú splnené viaceré základné procesnoprávne ako aj hmotnoprávne podmienky na odporovanie zmluvy o postúpení pohľadávky, konkrétne absentuje pohľadávka žalobcu, aktívna vecná legitímácia, právny úkon, ktorý by ukracoval žalobcu, ukrátenie žalobcu a úmysel ukrátiť žalobcu, a preto navrhol, aby súd žalobu zamietol, nakoľko nároky žalobcu neuznáva pre zrejmú nedôvodnosť žaloby. Pokiaľ ide o spor sp.zn. 17C/181/2015, uviedol, že sa po 4 rokoch domáhania ochrany svojich práv v súdnych a správnych konaniach rozhodol rezignovať a s týmto bojom skončiť, a keďže bol presvedčený, že účelovým konaním žalobcu mu bola spôsobená škoda, tak pred možnosťou späťvzatia žaloby uprednostnil postúpenie pohľadávky, čo bolo jeho výsostným právom. Poukázal na to, že odporovať možno len právnym úkonom, ktoré urobil dlžník a ktoré ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky. V tomto spore absentuje akákoľvek pohľadávka ako základný materiálny predpoklad odporovateľnosti právneho úkonu a preto žalobca ani nie je veriteľom, nemá aký právny úkon odporovať, a teda nemá ani aktívnu vecnú legitímáciu. Uviedol, že žalobca postavil svoju žalobu na tom, že síce nie je veriteľom, ale v budúcnosti sa ním možno stane, jeho dlžníkom sa v budúcnosti stane enhance, s.r.o. ako postupník a jeho budúcu neistú pohľadávku postupník ako budúci možný dlžník neuhradí. Rozhodne nemožno pripustiť, aby bol odporovateľný taký úkon údajného dlžníka, ktorý mal spraviť voči žalobcovi v čase, keď s ním

nebol v absolútne žiadnom vzťahu. Absentuje totiž nevyhnutná podmienka odporovateľnosti, a to, že by úkon postupníka akokoľvek ukracoval žalobcu. Žalobca nijako nepreukázal, že by právnym úkonom, ktorý odporuje, čokoľvek ušlo z majetku postupníka, v dôsledku čoho by uspokojenie jeho budúcej nejstej pohľadávky malo byť ohrozené, hoci sa opäť jedná o nevyhnutný predpoklad odporovateľnosti. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníkove právne úkony ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky pritom nesie veriteľ a ako je zo žaloby zrejmé, tak ich neunesol. To, že by postupník nemal žiadny majetok nevyplýva zo žiadnych verejne dostupných zdrojov, na ktoré sa žalobca odvoláva, práve naopak z uvedených údajov totiž vyplýva majetnosť a ziskovosť postupníka a pokles zisku, najmä zmeny v obsadení orgánov spoločnosti na tom nič nemenia. Žalovaný nemá žiadne majetkové a ani iné osobné väzby na postupníka, dokonca ani nepozná súčasného ani predchádzajúceho spoločníka/konateľa tejto spoločnosti, či iné osoby v nej pôsobiace. Zmluva o postúpení pohľadávky je úplne štandardný právny úkon, ktorý sa v danom prípade uskutočnil za úplne štandardných podmienok. Predstavy žalobcu, že by žalovaný po zaplatení súdneho poplatku vo výške 550 eur a po neúspechu ešte len v konaní na prvom stupni postupoval pohľadávkou, o dôvodnosti ktorej je presvedčený, z dôvodu, aby sa vyhol náhrade trov konania vo výške maximálne pár sto eur, sú úplne absurdné a popiera ich. Jediným dôvodom bolo ukončiť dlhoročné spory. Žalobca vyvodzuje úmysel ho ukrátiť len z toho, že zmluvné strany uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávky pár dní po vynesení prvostupňového rozsudku, ktorým bola žaloba na plnenie zamietnutá. Z uvedeného je však zrejmé, že uvedená žalobcová konštrukcia nie je spôsobilá preukázať žiadny úmysel ukrátiť žalobcu ktoroukoľvek zmluvnou stranou. V danej veci absentuje aktívna vecná legitímácia žalobcu, chýba hmotnoprávne ukotvenie, ktoré by zakladalo jeho oprávnenie byť vôbec stranou sporu v danej veci.

4. V replike žalobca zotrval na podanej žalobe, ako aj na tvrdení, že preukázal splnenie podmienok pre úspešné odporovanie právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky. Mal za to, že už v čase podania tejto žaloby mal jednoznačne pohľadávkou voči spoločnosti enhance, s.r.o. priznaný rozsudkom OS BA I v spojení s rozsudkom KS v BA v podobe právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania. Uznesením OS BA I zo dňa 19.09.2019 došlo k presnej špecifikácii nároku žalobcu uložením povinnosti spoločnosti enhance, s.r.o. zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 3 099,81 eur, teda výška trov konania nepredstavuje len „pár sto eur“ ako uvádzal žalovaný. Uviedol, že podľa jeho názoru nejde len o domnelý nárok žalobcu a uvedené vyvracia tvrdenia žalovaného o absencii akejkoľvek pohľadávky ako základného materiálneho predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu. Podanie odporovacej žaloby označil za úplne legitímny a logický krok žalobcu, ktorým chráni vymožitelnosť svojej pohľadávky pred úkonmi žalovaného a spoločnosti enhance, s.r.o., ktoré môžu viesť v konečnom dôsledku k zmareniu vymožitelnosti žalobcovej pohľadávky. Nárok žalobcu voči spoločnosti enhance, s.r.o. v čase podania žaloby nespochybniteľne existoval, ako aj obava o budúcu vymožitelnosť žalobcovej pohľadávky, nakoľko zo zdrojov C..E..sk, Z.:/..E..sk, C..E..sk, Z.:/..E..sk U. C..R..sk, Z.:/..R..sk, zistil, že enhance, s.r.o. si od roku 2015 neplní zákonnú povinnosť a nepredkladá účtovnú závierku, má evidovaný daňový nedoplatok vo výške 1 221,59 eur, ide o „prázdnu“ spoločnosť, ktorá nedisponuje žiadnym majetkom a neprebrala si ani elektronickú zásielku z OS BA I, ktorá sa musela správoplatniť fikciou doručenia. Nespochybnil právo žalovaného previesť svoje práva a povinnosti na iný subjekt uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky, ani netvrdí, že takýto úkon je neplatný, ale rovnako poukázal na svoje právo takému úkonu odporovať v zákonom stanovenej 3-ročnej lehote, ak sťažuje vymožitelnosť jeho pohľadávky. Na základe uvedeného naďalej požadoval, aby súd určil, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 uzatvorená medzi žalovaným a spoločnosťou enhance, s.r.o. je voči nemu právne neúčinná.

5. Žalovaný v duplike zopakoval, že vznik pohľadávky na základe uznesenia OS BA I zo dňa 19.09.2019 nie je nijako spôsobilý konvalidovať absenciu/neexistenciu pohľadávky v rozhodnom čase. Právoplatné rozhodnutie súdu o náhrade trov konania má konštitutívne účinky, práve týmto okamihom totiž predmetná pohľadávka vzniká, a nie je pritom podstatné, kedy sa stane splatnou či vykonateľnou, podstatné je len to, či existuje alebo nie. Žalobca sa domáha určenia neúčinnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017, pretože ňou mala byť ukrátená jeho pohľadávka, ktorá však vznikla najskôr až dňa 19.09.2019. Až právoplatnosťou uznesenia OS BA I zo dňa 19.09.2019 sa totiž spoločnosť enhance, s.r.o. stala dlžníkom žalobcu. Poukázal na rozhodnutie NS ČR sp.zn. 21Cdo 549/2001, podľa ktorého ten, kto v čase, keď bol urobený právny úkon napadnutý odporovacou žalobou, nemal ešte pohľadávkou voči dlžníkovi, sa nemôže úspešne domáhať neúčinnosti tohto úkonu. V okamihu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky však spoločnosť enhance, s.r.o. nemala žiadny vzťah k súdnemu konaniu sp zn. 17C/181/2015, ten získala až uznesením KS v BA zo dňa 02.07.2018,

preto je vylúčené, aby bola v rozhodnom čase dlžníkom žalobcu. Spoločnosť enhance, s.r.o. nemala v rozhodnom čase 09.11.2017 žiadny dlh voči žalobcovi, preto týmto úkonom ani nemohlo dôjsť k žiadnemu ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu ako veriteľa, ako to predpokladá ust. § 42a ods. 1 a 2 OZ. Otázka vzniku pohľadávky, a tým aj určenie osoby dlžníka a veriteľa je pri odporovateľných úkonoch zvlášť dôležitá, pretože úspešne odporovaný právny úkon zostáva voči tretím osobám v platnosti a jediným jeho následkom je, že stráca účinnosť voči veriteľovi, ide o tzv. relatívnu neúčinnosť. Rozhodnutie súdu o neúčinnosti právneho úkonu má deklaratórne účinky, a preto sa účinky takéhoto rozhodnutia viažu už k okamihu realizovania odporovaného právneho úkonu, čo by v danom prípade znamenalo k 09.11.2017. Rozhodnutie o náhrade trov konania má zase konštitutívne účinky, a teda najskôr až 19.09.2019 sa žalobca stal veriteľom spoločnosti enhance, s.r.o. Nevyhnutnosť existencie dlhu už v čase vykonania právneho úkonu, ktorý sa odporuje, vyplýva tak aj z toho, že neúčinnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 nie je nijako spôsobilá ovplyvniť rozhodnutie OS BA I zo dňa 19.09.2019, práve na základe ktorého vznikla pohľadávka, pri ktorej žalobca tvrdí, že je ukrátený pri jej uspokojení. Okrem toho, keďže spoločnosť enhance, s.r.o. nebola v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky dlžníkom žalobcu, tak žiadny úmysel spoločnosti enhance, s.r.o. ukrátiť žalobcu, ani nemohol byť pre absentujúcu pohľadávku žalovanému známy, a navyše žalovaný ani nemal zo zmluvy o postúpení pohľadávky žiadny prospech, ktorého vydania by sa mohol žalobca domáhať.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 17C/181/2015-147 zo dňa 31.10.2017, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 100/2018-235 zo dňa 18.04.2019, uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 100/2018-221 zo dňa 02.07.2018, uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019, zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 a ostatnými listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, a zistil, že Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp.zn. 17C/181/2015 v právnej veci žalobcu: pôvodne H.. W. X., v tomto konaní žalovaný, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., v tomto konaní žalobca, o náhradu škody, rozsudkom zo dňa 31.10.2017 v celom rozsahu zamietol žalobu o zaplatenie sumy 9 172 eur titulom náhrady škody spôsobenej úmyselným konaním proti dobrým mravom a priznal žalovanému (POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) voči žalobcovi (H.. X.) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalovaný bol v konaní plne úspešný. Ako dôvod zamietnutia žaloby uviedol, že žalobca, v tomto konaní žalovaný, nepreukázal, že by mu úmyselným konaním proti dobrým mravom zo strany žalovaného, v tomto konaní žalobca, v súvislosti s podávaním opravných prostriedkov proti rozhodnutiu správneho orgánu a proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave, bola spôsobená škoda vo výške 9 172 eur. Dňa 09.11.2017 žalovaný zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil svoju v konaní pred OS BA I uplatnenú, neprávoplatne nepriznanú (zamietnutú) pohľadávku voči žalobcovi na spoločnosť enhance, s.r.o. Podaním doručeným OS BA I dňa 23.11.2017 spoločnosť enhance, s.r.o. oznámila súdu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 nadobudla od žalobcu, v tomto konaní žalovaný (H.. X.) pohľadávku spolu s príslušenstvom, ktorá je predmetom konania sp.zn. 17C/181/2015 a zároveň vyjadrila súhlas so svojim vstupom do konania. Dňa 24.11.2017 doručil OS BA I žalobca, v tomto konaní žalovaný (H.. X.), návrh na pripustenie zmeny žalobcu na spoločnosť enhance, s.r.o. vzhľadom na postúpenie žalovanej pohľadávky na túto spoločnosť na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 9Co 100/2018-221 zo dňa 02.07.2018 pripustil vstup spoločnosti enhance, s.r.o. do konania namiesto doterajšieho žalobcu (H.. X.). Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 9Co 100/2018-235 zo dňa 18.04.2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému, v tomto konaní žalobca, voči žalobcovi - enhance, s.r.o. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019 rozhodol o výške trov konania a zaviazal žalobcu - spoločnosť enhance, s.r.o. povinnosťou zaplatiť žalovanému, v tomto konaní žalobca, náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 3 099,81 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

7. Po právnej stránke vychádzal súd prvej inštancie z ustanovení § 42a ods. 1, 2, § 42 ods. 5, § 42b ods. 2, 4 OZ a prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany oboch strán a dospel k záveru, že nie je dôvodná a to z viacerých dôvodov.

8. Konštatoval, že účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky) na úkor veriteľov. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k

tomuto úkonu vôbec nedošlo. Odvolal sa na uznesenie NS SR 5Cdo 109/2018 zo dňa 28.03.2019, že v prípade pohľadávok vzniknutých z titulu náhrady trov konania neprichádza do úvahy iná interpretácia pojmu vymáhateľná pohľadávka, ako tá, že náhrada trov konania sa stáva vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a OZ momentom, keď došlo k právoplatnému rozhodnutiu o náhrade trov konania, pretože až týmto momentom vznikla na strane veriteľa (spravidla na strane sporu, ktorá bola v spore úspešná) pohľadávka a na strane dlžníka (spravidla na strane, ktorá bola v spore neúspešná) dlh. Do doby, pokiaľ nebolo o náhrade trov konania právoplatne rozhodnuté, nemožno hovoriť o existencii pohľadávky z titulu náhrady trov konania, a to ani v prípade, ak v spore už došlo k právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu (vo veci samej), avšak bez právoplatného rozhodnutia o náhrade trov konania. Uviedol, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods. 1 OZ treba rozumieť takú pohľadávkou, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu, teda ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou. Účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. S ohľadom na uvedené sa súd prvej inštancie zaoberal preskúmaním naplnenia predpokladov pre konštatovanie úspešnej odporovateľnosti právnemu úkonu dlžníka. V prvom rade vychádzal z rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave. Okresný súd Bratislava I zo dňa 31.10.2017 č.k. 17C/181/2015-147 zamietol žalobu žalobcu H.. X., v tomto konaní žalovaného, a úspešnému žalovanému spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., v tomto konaní žalobcovi, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výrok o náhrade trov konania sa stal právoplatným až v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.04.2019 č.k. 9Co 100/2018-235, ktorý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vyslovil, že v zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd do tohto štádia rozhoduje len o nároku na náhradu trov konania (konštituuje, ktorá strana má na ich náhradu nárok), nie o plnení, preto sa vo výroku neuvádza, že neúspešná strana je povinná zaplatiť náhradu trov konania druhej strane. Až následne po právoplatnosti rozhodnutia, keď je výsledok sporového konania už nespochybniteľný, preto aj miera úspechu z hľadiska trov je jednoznačne určená, rozhoduje súd o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP. Nárok na náhradu trov konania je procesným nárokom, preto až na základe rozhodnutia súdu o výške náhrady trov konania vzniká jednej strane voči druhej právo na plnenie (pohľadávka), pričom lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia s tým, že uplynutím lehoty na plnenie je uznesenie vykonateľné bez ohľadu na to, či bola proti nemu podaná sťažnosť (§ 238 ods. 3 CSP). Z uvedeného tak vyplýva, že pohľadávka žalobcu titulom náhrady trov konania vznikla až rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I č. k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019. Táto pohľadávka žalobcu titulom náhrady trov konania však nevznikla voči žalovanému, ale voči spoločnosti enhance, s.r.o., nakoľko Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní uznesením č.k. 9Co 100/2018-221 zo dňa 02.07.2018 pripustil vstup enhance, s.r.o. do konania namiesto doterajšieho žalobcu H.. W. X., a to na základe návrhu žalobcu H.. X. zo dňa 24.11.2017 (teda po vyhlásení meritórného rozsudku súdom prvej inštancie) na pripustenie zmeny žalobcu vzhľadom na postúpenie žalovanej pohľadávky na túto spoločnosť v dôsledku uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 medzi žalobcom H.. X. a spoločnosťou enhance, s.r.o. Od právoplatnosti uznesenia o pripustení zmeny na strane žalobcu už v konaní ako žalobca vystupovala spoločnosť enhance, s.r.o., čo napokon znamená aj to, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 18.04.2019 právoplatne priznal úspešnému žalovanému (POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) voči neúspešnému žalobcovi (enhance, s.r.o.) nárok na náhradu trov konania. Uzavrel tak, že žalobcovi vznikla pohľadávka titulom náhrady trov konania až rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I č.k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019, a to voči spoločnosti enhance, s.r.o., nie voči žalovanému. Na základe tejto skutočnosti a s poukazom na § 42a ods. 1, teda že veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkovce právne úkony podľa odsekov 2-5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné, potom vyplýva, že na odporováciu žalobu je aktívne vecne legitimovaný len ten, kto mal voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávkou v dobe, kedy bol urobený odporovaný právny úkon. Odporovateľný právny úkon bol urobený 09.11.2017, pričom vymáhateľná pohľadávka vznikla až rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I č. k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019. Žalobca nebol v čase uzavretia zmluvy

o postúpení pohľadávky veriteľom dlžníka (spoločnosti enhance, s.r.o.), keďže pohľadávka titulom trov konania vtedy ešte neexistovala, preto odporovacia žaloba nemôže byť dôvodná.

Uviedol, že ak ide o § 42b ods. 2 OZ, teda že právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech, v tomto prípade by to znamenalo uplatnenie práva proti žalovanému H. X. (keďže právoplatným dlžníkom je enhance, s.r.o.), avšak pasívne vecne legitimovaná je zásadne osoba, ktorá získala odporovateľným právnym úkonom majetkový prospech, akúkoľvek majetkovú výhodu (napr. ak by dlžník bezodplatne previedol majetok na iného alebo by bezdôvodne previedol existujúcu pohľadávku alebo prevzal na seba neprímeraný dlh), čo v danom prípade nebolo preukázané a vzhľadom na obsah zmluvy o postúpení pohľadávky, kedy sa postupovala súdom právoplatne nepriznaná „domnelá, neexistujúca“ pohľadávka (titulom tvrdenej náhrady škody) v konaní, ktoré zatiaľ nebolo právoplatne skončené, to nie je možné ani predpokladať. Právnu neúčinnosť napokon charakterizuje samotný Občiansky zákonník tak, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku (z majetku enhance, s.r.o.), pričom takýto majetok, ktorý ušiel z majetku dlžníka odporovateľným právnym úkonom, zostáva naďalej majetkom dlžníka bez ohľadu na to, že medzitým zmenil vlastníka a na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky možno vykonať exekúciu (napr. predajom veci) tak, ako keby sa majetok nachádzal stále u dlžníka. Z uvedeného tiež vyplýva, že nie je možné konštatovať, že by v dôsledku uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky niečo ušlo z majetku dlžníka, nakoľko tým bola na neho postúpená neexistujúca pohľadávka počas prebiehajúceho konania, v ktorom sa ešte len malo s konečnou platnosťou rozhodnúť o jej priznaní, resp. nepriznaní a zamietnutí žaloby. Zároveň poukázal na to, že žalobca v konaní nepreukázal, že sa mu jeho vymáhateľnú pohľadávku nepodarilo uspokojiť z majetku dlžníka - spoločnosti enhance, s.r.o., teda že podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorá nemohla byť úspešne vykonaná. Ani úspešné odporovanie právnomu úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 by podľa neho nemalo a ani nemohlo mať žiadny vplyv na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 31.10.2017 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.04.2019 a rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.09.2019, v zmysle ktorých bol nárok na náhradu trov konania právoplatne priznaný žalobcovi voči spoločnosti enhance, s.r.o., ktorá bola povinná zaplatiť ich náhradu v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia, teda nedosiahlo by sa to, aby sa žalobca mohol domáhať uspokojenia z majetku žalovaného, namiesto majetku spoločnosti enhance, s.r.o. v rozpore s právoplatnými rozhodnutiami súdov. Postup žalovaného, hoci by sa pre niekoho mohol javiť špekulatívnym, podľa názoru súdu takéto konanie za súčasnej právnej úpravy nemožno postihnúť cestou odporovateľnosti právnomu úkonu.

Súd prvej inštancie vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody sa v plnom rozsahu stotožnil s obranou žalovaného, túto vyhodnotil ako dôvodnú, a preto žalobu zamietol s tým, že ďalšie doplnenie dokazovania navrhované žalobcom nepovažoval pre posúdenie a vyhodnotenie predmetnej právnej veci za potrebné a z dôvodu hospodárnosti konania ho zamietol.

9. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s odôvodnením, že nakoľko žalovaný mal vo veci plný úspech, vznikol mu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi a to v plnom rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie dôvodiac tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP poriadku), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Uviedol, že predmetom konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V, č.k. 60C/1/2019 bolo dovolávanie sa neúčinnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 09.11.2017 medzi žalovaným ako postupcom a spoločnosťou enhance, s.r.o. ako postupníkom. Predmetnú Zmluvu o postúpení pohľadávky predložil súdu žalobca, ako prílohu samotnej žaloby, avšak už v žalobe upozornil na skutočnosť, že predložená zmluva (ktorú mal žalobca k dispozícii z konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I, č.k. 17C/181/2015) nie je kompletná, a preto v návrhoch na vykonanie dokazovania žiadal súd, aby úplnú Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 vyžiadal od žalovaného. Uvedenú požiadavku zopakovala jeho právna zástupkyňa aj na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 01.10.2020.

Poukázal na ust. § 188 ods. 1, § 204 CSP a konštatoval, že z ustálenej rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že dôkaz listinou sa na pojednávaní vykoná tak, že predseda senátu (samosudca) listinu alebo jej časť prečíta alebo že prednesie obsah listiny, v zápisnici o pojednávaní je potrebné vždy uviesť, akou listinou bol dôkaz vykonaný a akým spôsobom bol dôkaz vykonaný, t.j. či bola listina alebo jej časť prečítaná alebo či bol oznámený obsah listiny (napr. Najvyšší súd ČR, sp zn. 30Cdo/1880/2009, 30Cdo/1373/2009). Napriek vyššie uvedenému a napriek tomu, že posúdenie neúčinnosti tejto zmluvy bolo predmetom samotného súdneho konania pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie do spisu nezabezpečil kompletnú Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 a túto od žalovaného nevyžiadal. V rozpore s touto skutočnosťou, potom súd prvej inštancie v bode 6. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nesprávne konštatuje, že vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, a to okrem iného aj zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017, nakoľko k vykonaniu takéhoto dôkazu na pojednávaní konanom dňa 01.10.2020 nikdy nedošlo a reálne ani nemohlo dôjsť, keďže súd prvej inštancie ani nezabezpečil v súdnom spise úplnú Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 a touto teda ani nedisponoval, hoci ide vzhľadom na predmet konania o dôkaz zásadného významu. Vzhľadom na vyššie uvedené dokazovanie pred súdom prvej inštancie nebolo podľa neho vykonané v súlade s § 204 CSP a že zistenia, ktoré súd ako zásadne významné pre právne posúdenie vecí urobil z takto vädne vykonaného dôkazu, nebolo možné pri rozhodovaní použiť. V rozpore s vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie je konštatovanie súdu v bode 29. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie uvádza, že: „Súd zároveň poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal, že sa mu jeho vymáhateľnú pohľadávku nepodarilo uspokojiť z majetku dlžníka - spoločnosti enhance, s. r. o., teda že podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorá nemohla byť úspešne vykonaná.“ Uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie je úplne v rozpore s vykonaným dokazovaním, nakoľko žalobca v konaní listinnými dôkazmi, ktoré do spisu založil ešte v rámci svojho písomného vyjadrenia zo dňa 18.06.2020, jednoznačne preukázal, že podal návrh na vykonanie exekúcie voči spoločnosti enhance, s.r.o. na základe exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.09.2019, sp. zn. 17C/181/2015-246, keď do spisu doložil Upovedomenie o začatí exekúcie voči spoločnosti enhance, s.r.o. na základe spomínaného exekučného titulu a súčasne žalobca do spisu doložil aj písomnú správu poverenej exekútorky, z ktorej vyplýva, že doposiaľ nebol zistený majetok povinného (enhance, s.r.o.) z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní, alebo ktorý by stačil aspoň na úhradu trov exekúcie. Žalobcovi vzhľadom na vyššie uvedené nie je zrejmé, z čoho vychádzal súd prvej inštancie, keď konštatoval, že v konaní nepreukázal, že sa mu nepodarilo uspokojiť jeho pohľadávku z majetku spoločnosti enhance, s.r.o. v rámci exekučného konania. Takéto tvrdenia súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia považoval žalobca za v rozpore s vykonaným dokazovaním a v rozpore s pravidlami formálnej logiky.

Uviedol, že predmetom konania pred súdom prvej inštancie bola žaloba o uplatnenie odporového práva voči právnomu úkonu - Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017. Účelom a zmyslom objektívneho odporového práva je kvalifikovaná majetková saturácia veriteľa, spočívajúca v reštitúcii pôvodného zodpovednostného vzťahu veriteľa a dlžníka v prípadoch, keď je tento vzťah modifikovaný takým konaním dlžníka, ktoré objektívne odporové právo kvalifikuje ako konanie ukracujúce možnosť veriteľa uspokojiť sa z majetku dlžníka. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol primárne z dôvodu, že vyhodnotil, že v čase uzavretia odporovaného právneho úkonu - Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2017 nebol žalobca veriteľom spoločnosti enhance, s.r.o., nakoľko vymáhateľná pohľadávka vznikla až právoplatnosťou rozhodnutiu o náhrade trov konania, ktoré je exekučným titulom. Podľa súdu prvej inštancie je z hľadiska dôvodnosti podanej žaloby v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka teda potrebné vyhodnotiť, či v čase odporovaného právneho úkonu boli žalobca a spoločnosť enhance, s.r.o. v pozícii VERITEĽ (žalobca) - DLŽNÍK (enhance, s.r.o.) a teda či žalobca mal voči dlžníkovi (enhance, s.r.o.) v rozhodnom čase „vymáhateľnú pohľadávku“. Pojem „POHLADÁVKA“ však súd prvej inštancie automaticky, vzhľadom na charakter nároku na náhradu trov konania spája s právoplatnosťou, resp. vykonateľnosťou uznesenia o priznaní náhrady trov konania, nakoľko až toto je exekučný titul. Pojem pohľadávka je však subjektívnym právom veriteľa, ktoré je až od istého momentu vybavené aj kvalitou právneho nároku, teda predpokladu úspešnej žalovateľnosti. Automatické stotožňovanie pojmov „vymáhateľná pohľadávka“ a „vykonateľná pohľadávka“ nie je správne, nakoľko vyžadovanie existencie exekučného titulu ako predpokladu vzniku subjektívneho odporového práva nenáležitým znevýhodňuje veriteľa. S právnym záverom súdu prvej inštancie podľa ktorého sa pojmy „vymáhateľná pohľadávka“ a „vykonateľná pohľadávka“ zhodujú, sa žalobca nestotožnil a v tejto súvislosti poukázal na inú interpretáciu pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ pre účely aplikácie ust. § 42a ods. 1 OZ zo strany súdnej praxe, v zmysle ktorej je predpokladom uplatnenia subjektívneho odporového práva veriteľa existencia

koreálneho veriteľsko - dlžníckeho záväzkového vzťahu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 21Cdo 549/2001, v ktorom tento konštatuje: „Veriteľom môže byť - ako je uvedené už vyššie - len ten, kto má voči dlžníkovi pohľadávku. Z hľadiska ustanovenia § 42a OZ nie je rozhodujúce, či ide o pohľadávku splatnú alebo nesplatnú, poprípade budúcu; významné je, že vznikol záväzkový právny vzťah, z ktorého vznikla pohľadávka alebo z ktorého má pohľadávka v budúcnosti vzniknúť.“ Z vyššie uvedeného vyplýva, že rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska ustanovenia § 42a ods. 1 OZ nie je ani tak existencia samotnej pohľadávky v rozhodnom čase, t.j. v čase uskutočnenia úkonu, ktorý sa odporuje, ale existencia samotného záväzkového vzťahu v našom prípade medzi žalobcom a spoločnosťou enhance, s.r.o. v tomto čase, pričom pohľadávka môže vzniknúť aj v budúcnosti na základe takéhoto už existujúceho záväzkového vzťahu. Z hľadiska vecnej legitímácie o odporovacej žalobe teda podľa žalobcu postačuje, aby takáto pohľadávka bola vymáhateľná aspoň v dobe rozhodnutia súdu o podanej odporovacej žalobe. Práve odporovanou Zmluvou o postúpení pohľadávky preukázateľne vznikol záväzkový vzťah medzi žalobcom a spoločnosťou enhance, s.r.o., ktorý bol základom pre vznik budúcej pohľadávky v podobe priznania nároku na náhradu trov konania. Touto zmluvou totiž spoločnosť enhance, s.r.o. vstúpila do záväzkovo právneho vzťahu so žalobcom a ako dlžník prevzala na seba aj s tým spojené povinnosti. V čase uzavretia odporovaného právneho úkonu bolo možné hovoriť už aj o budúcej pohľadávke žalobcu (aj keď ešte nesplatnej) voči spoločnosti enhance, s.r.o. z tohto záväzkového vzťahu, nakoľko v tom čase už existovalo rozhodnutie súdu o priznaní nároku na náhradu trov konania (zatiaľ neprávoplatné). Zásadnou podmienkou odporovateľnosti je to, že sporný právny úkon ukracuje uspokojenie veriteľovej pohľadávky a že pohľadávka, ktorej uspokojenie bolo ukrátené, je vymáhateľná. Pojem vymáhateľná pohľadávka však ako už bolo uvedené vyššie, nemožno stotožňovať s pojmom vykonateľná pohľadávka, pričom treba brať do úvahy to, že vymáhateľnou pohľadávkou je aj pohľadávka, ktorá vznikne v budúcnosti z už existujúceho záväzkového vzťahu. V tejto zdôraznil, že pre súd, je aj v rámci odporovacieho konania rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Vymáhateľná pohľadávka musí riadne existovať v čase vyhlásenia súdneho rozhodnutia, ktorým sa určuje neúčinnosť právneho úkonu voči veriteľovi Za žiadnych okolností však nemožno túto požiadavku vzťahovať späť na obdobie realizácie odporovaného právneho úkonu (I). Pohľadávka, ktorej uspokojenie je v konečnom dôsledku ukrátené, nemusí byť v čase odporovateľného úkonu dlžníka splatná, vymáhateľná ani vykonateľná. Právna teória jednoznačne pripúšťa aj ukrátenie uspokojenia budúcej pohľadávky (pozri napr. Števček, M.Dutak, A.Bajánková, J.Fečík, M.Sedlačko, F.Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1- 450. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 321-322), Práve v dôsledku uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávky spoločnosť enhance, s.r.o. ako dlžník žalobcu mu ako svojmu veriteľovi znemožnila uspokojenie jeho budúcej pohľadávky, keďže týmto právnym úkonom na seba pravdepodobne bez primeraného protiplnenia prevzala okrem práv (v podobe domnejšej pohľadávky) aj záväzok uhradiť budúcu pohľadávku žalobcu v podobe povinnosti nahradiť trovy konania, hoci v tom čase už vedela, že k tomu nebude mať dostačujúci majetok, čo sa následne potvrdilo aj potom, ako sa z vymáhateľnej pohľadávky žalobcu (v podobe budúcej pohľadávky z existujúceho záväzkového vzťahu) stala pohľadávka vykonateľná v podobe exekučného titulu voči dlžníkovi (enhance, s.r.o.), ktorá nebola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v exekučnom konaní uspokojená práve pre nedostatok majetku na strane dlžníka (enhance, s.r.o.). Pokiaľ by však k zmene účastníkov záväzkovo právneho vzťahu nedošlo v dôsledku uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 09.11.2017, t.j. úkonu ktorý žalobca odporuje, k uspokojeniu budúcej pohľadávky žalobcu by došlo pravdepodobne z majetku žalovaného. Z tohto potom možno podľa žalobcu konštatovať, že subjektom, ktorý mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech, bol jednoznačne práve žalovaný. Konštatoval, že v prípade odporovacích žalôb je v zmysle § 42b OZ pasívne vecne legitimovanou tretia osoba, profitujúca z odporovaného právneho úkonu, samotný dlžník nemôže byť v odporovacom konaní úspešne žalovaný. V nadväznosti na ustanovenie § 42b OZ je potom v rozpore konštatovanie súdu prvej inštancie uvedené v bode 25. a 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že žalobcovi vznikla pohľadávka titulom náhrady trov konania až rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I č.k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019, a to voči spoločnosti enhance, s.r.o., nie voči žalovanému. Pasívne legitimovaným v prípade odporovacích žalôb nikdy nie je priamo dlžník, ale osoba, ktorá mala z odporovaného právneho úkonu prospech. Rovnako je tak predpokladom, že veriteľ disponuje exekučným titulom voči dlžníkovi a nie voči osobe proti ktorej sa domáha žalobou vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu, z ktorého mala takáto osoba prospech. Žalobca sa stotožnil s tým, že vykonateľná pohľadávka voči spoločnosti enhance, s.r.o. ako dlžníkovi v podobe exekučného titulu vznikla skutočne až právoplatnosťou uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.09.2019, avšak vymáhateľná pohľadávka pre účely § 42a ods. 1 OZ v podobe pohľadávky z existujúceho záväzkového vzťahu, ktorá môže vzniknúť v zmysle ustálenej súdnej praxe aj v budúcnosti, už existovala v čase uzavretia Zmluvy o postúpení

pohľadávky zo dňa 09.11.2017. Žalobca bol toho názoru, že interpretácia ustanovenia § 42a ods. 1 OZ zo strany súdu prvej inštancie, týkajúca sa existencie „vymáhateľnej pohľadávky“ ako pohľadávky právoplatne priznanej v čase, kedy došlo k právnomu úkonu, ktorý sa odporuje, ako nevyhnutnej podmienky pre úspešné odporovanie, teda vzhľadom na vyššie uvedené nie je správna a spôsobuje právnu vadu rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá, nakoľko práve táto argumentácia súdu prvej inštancie tvorí základ jeho odôvodnenia. Neobstojí podľa neho ani argumentácia súdu prvej inštancie pre zamietnutie žaloby, že v prípade úspešného odporovania, žalobca nemá priamo exekučný titul voči žalovanému, nakoľko v zmysle § 42b ods. 4 OZ platí, že ak po úspešnom odporovaní, nie je možné požadovať uspokojenie veriteľovej pohľadávky z dlžníkovho majetku, má veriteľ právo na náhradu voči tomu, ktorý mal z tohto úkonu prospech, čím je jednoznačne žalovaný. Úspešné odporovanie Zmluvy o postúpení pohľadávky je teda nevyhnutným predpokladom pre úspešné domáhanie sa náhrady voči samotnému žalovanému. Tento argument súdu prvej inštancie teda nemôže byť dôvodom pre zamietnutie odporového práva.

11. Žalovaný vo svojom vyjadrení podanom prostredníctvom svojho právneho zástupcu k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Tento návrh žalovaný odôvodňoval predovšetkým absenciou akejkoľvek vecnej opodstatnenosti odvolacích námietok žalobcu. Uviedol, že súd prvej inštancie na prvom a zároveň jedinom pojednávaní už pri svojom predbežnom právnom názore uviedol, že vzhľadom na nesporné skutkové tvrdenia medzi sporovými stranami je zrejmé, že žalobcom napadnutý právny úkon (zmluva o postúpení pohľadávky) nemôže byť odporovateľný, keďže ho nevykonal dlžník žalobcu, vzhľadom na to, že v rozhodnom čase žiadny dlh, a teda ani v opozite stojaca pohľadávka žalobcu neexistovala. Vzhľadom na to, že k uvedenému predbežnému právnomu názoru súdu prvej inštancie žalobca neuviedol nič nové, a to po skutkovej a ani právnej stránke s výnimkou absurdného argumentu o rozpore zmluvy o postúpení pohľadávky s dobrými mravmi, čo neguje ním samotným uplatnený nárok ohľadne odporovateľnosti právneho úkonu, ktorá je možná len pri platnom právnom úkone, tak okresný súd správnym procesným spôsobom návrhy na ďalšie dokazovanie zamietol (str. 3 štvrtý odsek zápisnice), pretože neboli pre rozhodnutie vo veci nijakým spôsobom smerodajné. Pokiaľ žalobca vyčíta súdu prvej inštancie, že nevykonal dokazovanie, uviedol, že to nemá so zamietnutím žaloby žiadny súvis. Vykonanie takéhoto dokazovania by bolo podľa neho v zrejmom rozpore s princípmi rýchlosti a hospodárnosti civilného konania. Súd prvej inštancie na pojednávaní riadne vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP, pričom žiadna zo sporových strán nerozporevala obsah listín, ktoré jej boli v písomnej fáze sporu riadne doručené (viď zápisnica z pojednávania). K námietke žalobcu, že ho súd prvej inštancie nezaviazal predložiť celú zmluvu o postúpení pohľadávky, keďže žalobca ju predložil bez uvedenia výšky odplaty za postúpenú pohľadávku, uviedol, že súd prvej inštancie vyslovene uviedol, že takýto dôkaz nevykoná, pretože preukazovanie výšky odplaty nemá žiadny vplyv na fakt, že v rozhodnom čase žiadna pohľadávka žalobcu neexistovala. Znenie zmluvy o postúpení pohľadávky, predložené samotným žalobcom, nebolo žalovaným rozporované, jasne z nej vyplýval predmet zmluvy, ako aj deň jej uzavretia, čo sú dostatočné dôvody pre zamietnutie žaloby. Žalobca vo svojom odvolaní síce tvrdí, že zabezpečenie kompletnej zmluvy by malo zásadný význam, no už neuvádza to podstatné, že v čom konkrétne. Podľa žalovaného je to nezmyselné tvrdenie, ktoré nemá žiadny súvis s absentujúcou pohľadávkou na strane žalobcu, čo je zásadný fakt tohto konania. Konštatoval, že žalobca vyčíta súdu prvej inštancie, že v napadnutom rozsudku konštatoval, že „žalobca v konaní nepreukázal, že sa mu jeho vymáhateľnú pohľadávku nepodarilo uspokojiť z majetku dlžníka - spoločnosti enhance, s.r.o., teda že podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorá nemohla byť úspešne vykonaná“ (bod 29), a to aj napriek tomu, že nemožnosť vymoženía žalobcovej pohľadávky nevyplýva z jediného dôkazu, čo potvrdzuje riadne prebiehajúce exekučné konanie. Dokonca samotný žalobca v konaní sa vyjadroval len v intenciách, že „má podozrenie, že vymožitelnosť jeho pohľadávky titulom náhrady trov konania voči spoločnosti enhance, s.r.o. bude ohrozená“, ktoré však nijako hodnoverne nepreukázal. Riešenie aj tejto otázky však považoval žalovaný za nadbytočné, a to vzhľadom na absentujúcu pohľadávku žalobcu ako primárny predpoklad odporovateľnosti právneho úkonu. K údajnému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci žalovaný uviedol, že nesporným faktom celého tohto konania, na čo žalovaný upozorňuje od jeho samotného počiatku, je skutočnosť, že žalobca z titulu ukráteného veriteľa napáda právny úkon, ktorý ho mal ako veriteľa ukrátiť a to napriek tomu, že žiadnym veriteľom nebol. Práve z tohto zrejmeho faktu súd prvej inštancie žalobu hneď na prvom pojednávaní zamietol. Právoplatné rozhodnutie súdu o náhrade trov konania má konštitutívne účinky, práve týmto okamihom totiž predmetná pohľadávka vzniká, nie je pritom podstatné, kedy sa stane splatnou či vykonateľnou, podstatné je len to či existuje alebo nie. Žalobca žiada určenie neúčinnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 9. novembra

2017, pretože ňou mala byť ukrátená jeho pohľadávky, ktorá však vznikla až 19. septembra 2019, avšak až právoplatnosťou uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19. septembra 2019 č.k. 17C/181/2015-246 sa spoločnosť enhance, s.r.o. stala dlžníkom žalobcu, dovtedy tu žiadny dlh neexistoval. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu ČR, prevzatú aj do slovenskej aplikačnej praxe, podľa ktorej platí, že „ten, kto v čase, keď bol urobený právny úkon napadnutý odporovacou žalobou, nemal ešte pohľadávku voči dlžníkovi, sa nemôže úspešne domáhať neúčinnosti tohto úkonu“ (R NS ČR sp. zn. 21Cdo/549/2001, KS v Trnave sp. zn. 24Co/183/2017). Uviedol, že nikdy nebol dlžníkom žalobcu, dlžníkom žalobcu je len spoločnosť enhance, s.r.o., a aj to až od roku 2019. Dňa 9. november 2017 nemala spoločnosť enhance, s.r.o. žiadny dlh voči žalobcovi, preto právnym úkonom z tohto dňa ani nemohlo dôjsť k žiadnemu ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu ako veriteľa, ako to predpokladá § 42a ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca dokonca v odvolacom konaní po prvýkrát tvrdí, že „odporovanou Zmluvou o postúpení pohľadávky preukázateľne vznikol záväzkový vzťah medzi žalobcom a spoločnosťou enhance, s.r.o., ktorý bol základom pre vznik budúcej pohľadávky.“ Uvedené tvrdenie žalobcu považoval žalovaný za mylné v tom, že by na základe zmluvy o postúpení pohľadávky vznikol záväzkový vzťah medzi spoločnosťou enhance, s.r.o. a žalobcom, keďže tento záväzkový vzťah nesporne vznikol medzi spoločnosťou enhance, s.r.o. a žalovaným a potvrdzujúce nedôvodnosť samotnej žaloby, keď aj samotný žalobca konštatuje, že v rozhodnom čase neexistovala nielen pohľadávka žalobcu, ale ani budúca pohľadávka žalobcu. Žalobcove úvahy prezentované v jeho odvolaní o povahe pohľadávky v čase právneho úkonu napadnutého odporovateľnosťou či musí byť splatná, vymáhateľná alebo vykonateľná považoval žalovaný za nadbytočné, pretože prehládajú primárnu skutočnosť, že v rozhodnom čase žiadna pohľadávka žalobcu neexistovala.

12. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteným súdom prvej inštancie, ktorý nepovažoval za potrebné doplniť ani znovu zopakovať (§ 385 ods. 1 CSP) a vo veci rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Podľa § 42a ods. 2 OZ, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

14. Podľa § 42a ods. 5 OZ, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, na ktorého základe prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia, a to najmenej vo výške určenej znaleckým posudkom alebo odborným odhadom, a ktorý a) spôsobil, že dlžník sa stal vo vzťahu k ďalším veriteľom platobne neschopným, alebo b) bol uskutočnený s úmyslom neodôvodnene odložiť alebo zmariť platbu veriteľovi, alebo c) bol uskutočnený s úmyslom prevziať dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti.

15. Podľa § 42b ods. 2 OZ, právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

16. Podľa § 42b ods. 4 OZ, právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

17. Ustanovenie § 42a Občianskeho zákonníka upravujúce odporovateľnosť právnym úkonom predpokladá situáciu, v ktorej má veriteľ voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, avšak dlžník aj napriek existencii tejto pohľadávky uskutoční v posledných troch rokoch právny úkon v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ktorý úmysel musel byť druhej strane známy, alebo uskutoční právny úkon, ktorým bol jeho veriteľ ukrátený, a ku ktorému došlo medzi dlžníkom a jeho blízkymi osobami, alebo ktorý dlžník urobil v prospech týchto osôb, okrem prípadu, ak druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Podľa aktuálneho rozhodnutia - rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 24. júna 2020 sp.zn. 6Cdo 237/2017, je vzhľadom na účel a zmysel odporovacej žaloby

potrebné pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysel ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka rozumieť takú pohľadávku, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t.j. pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú. Aktuálna rozhodovacia prax najvyššieho súdu, ako ani občianskoprávna doktrína, nezotrváva na takom výklade pojmu „vymáhateľná pohľadávka“, aký vyplýva z rozhodnutia R 44/3200, aktuálna rozhodovacia prax najvyššieho súdu, ako aj občianskoprávna doktrína, sa od tohto výkladu zásadne odchyľuje.

Súd prvej inštancie preto správne ustálil, že vymáhateľná pohľadávka z titulu trov konania vznikla žalobcovi až vydaním uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 17C/181/2015-246 zo dňa 19.9.2019 o výške náhrady trov konania, ktoré bolo neskôr aj ako exekučný titul podkladom pre výkon exekúcie začatej na základe návrhu žalobcu ako oprávneného proti spoločnosti enhance, s.r.o., ako povinnému na vymoženie priznaných trov konania vo výške 3 099,81 eur.

V danom prípade teda o situáciu v zmysle § 42a ods. 2 OZ nejde, pretože veriteľovi -žalobcovi (Pohotovosť, s.r.o.) vznikla vymáhateľná pohľadávka z titulu trov konania vedeného pod sp.zn. 17C/181/2015 voči dlžníkovi (enhance, s.r.o.) až dňa 29.10.2019 právoplatnosťou uznesenia č.k. 17C/181/2015-246zo dňa 19.9.2019a k právnomu úkonu - uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorému žalobca odporuje, došlo ešte dňa 9.1.2017, teda v čase, kedy vymáhateľná pohľadávka žalobcu ešte neexistovala, a kedy teda ani spoločnosť enhance, s.r.o. nebola dlžníkom žalobcu ako veriteľa. V čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky mal žalobca neprávoplatne priznaný, teda potenciálny nárok na náhradu trov konania z konania sp.zn.17C/181/2015 len voči žalovanému (nie voči enhance, s.r.o.) a vzhľadom na vyššie uvedený rozsudok NS SR tento nárok však nebolo možné považovať za vymáhateľnú pohľadávku žalobcu. Okrem toho ust. § 42a ods. 2 OZ predpokladá situáciu, v ktorej sa v dôsledku právneho úkonu, ktorému sa odporuje, nemení dlžník, ale znižuje sa jeho majetok do tej miery, že sa aspoň čiastočne ohrozuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. V danom prípade však namietaným právnym úkonom došlo o vzťahu k pohľadávke žalobcu z titulu trov konania práve že iba k zmene, aj keď v tom čase ešte len „potencionálneho“ dlžníka (zo žalovaného na enhance, s.r.o.). Vzhľadom na skutočnosť, že dlžník enhance, s.r.o. neuskutočnil potom, ako žalobcovi voči nemu vznikla titulom trov konania vedeného pod sp.zn. 17C/181/2015 vymáhateľná pohľadávka, žiaden právny úkon v úmysle ukrátiť veriteľa - žalobcu, prípadne právny, ktorým by ukrátil veriteľa a ktorý by urobil s blízkou osobou alebo v jej prospech, v posudzovanej veci nemožno hovoriť o splnení zákonných predpokladov pre úspešné odporovanie právnomu úkonu, keď právny úkon, ktorému žalobca odporuje, nie je v dôsledku toho, že k nemu došlo dávno predtým, než žalobcovi vôbec vznikla vymáhateľná pohľadávka, ochrany uspokojenia ktorej sa podanou žalobou domáha, spôsobilý na odporovanie. Právny úkon, ktorému žalobca odporuje, navyše dlžník - enhance, s.r.o., neuzavrel v postavení dlžníka, čo je základnou podmienkou odporovateľnosti právnomu úkonu v zmysle ust. § 42a ods. 2 OZ, pretože v danom čase ešte žalobca voči nemu nemal vymáhateľnú pohľadávku a ani uvedený potenciálny nárok na náhradu trov konania (ten bol žalobcovi v danom čase neprávoplatne priznaný voči žalovanému). Spoločnosť enhance, s.r.o. sa stala neskôr dlžníkom žalobcu práve v dôsledku spornej zmluvy o postúpení pohľadávky. Keby k tejto zmluve nedošlo dlžníkom žalobcu vo vzťahu k pohľadávke z titulu trov konania by bol žalovaný. V danom prípade tak žalobca nemôže úspešne odporovať zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 9.11.2017, pretože nie je spôsobilým právnym úkonom, ktorému by bolo možné v zmysle uvedených zákonných ustanovení úspešne odporovať. Z týchto dôvodov nebolo potom možné skúmať už splnenie zvyšných predpokladov pre úspešné odporovanie právneho úkonu.

18. Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, úspešnému v odvolacom konaní, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).